

65 Yaş Üstü Kadınlara Sosyal İzolasyon Altında Gerekli Dijital Yetkinliklerin Kazandırılması

Dr. Öğretim Üyesi Çağlar ÖZBEK

Muğla Sıtkı Koçman Üniversitesi

ÖZET

Genelde vatandaşların dijital topluluklar içerisinde hayatta kalmasında İnternetin önemini vurgulamada kullanılan dijital vatandaşlık kavramı, dijitalleşen dünyada sağlıklı bir şekilde var olabilmek için bireylerin dijital teknolojileri belli yetkinlikler çerçevesinde kullanmasını gerektirir. Hayat Boyu Öğrenme İçin Anahtar Yetkinlikler Avrupa Referans Çerçevesinin bir parçası olan dijital yetkinlik; öğrenme, çalışma ve topluma katılım için dijital teknolojileri güvenli, eleştirel ve sorumlu kullanmayı kapsar. Dijital yetkinliklerin kazandırılmasına yönelik faaliyetlere öncelik verilmesi, özellikle dezavantajlı grupların sosyal bütünleşmesine katkı sağlayacaktır. Beşerî ve sosyal sermaye açısından yoksun kaldığından bir başkasına veya kuruma bağımlı bir yaşlılık dönemi geçirme olasılığı bulunan 65 yaş üstü insanlar, dezavantajlı gruplara dahildir. Ortalama yaşam süresinin artmasıyla yaşamlarının önemli bir bölümünü yalnız veya başkalarına bağımlı geçiren bu grubun, dijital çağın gerektirdiği yetkinlikler bağlamında desteklenmesi önemlidir. Kadınların ve özellikle yaşlı kadınların içinde buldukları mağduriyet, COVID-19 salgınıyla birlikte daha görünür hale gelmiştir. Avrupa Komisyonu'nun Vatandaşlar İçin Dijital Yetkinlik Çerçevesini temel alan bu proje, günlük yaşamın fiziksel mesafe kurallarıyla işlediği durumlarda yaşanan sorunları belirleyerek farkındalık ve bilgilendirme yoluyla sorunları asgari düzeye indirmek ve benzer çalışmalara bir model oluşturmak üzere, Muğla il merkezinde yaşayan 65 yaş üstü kadınların dijital yetkinlik düzeylerini belirlemeyi ve yetkinlikleri geliştirilmeyi amaçlamıştır. Telefonla görüşme tekniğiyle 377 kadından toplanan veriler, katılımcıların dijital yetkinliklerinin tespiti açısından önemli bir veritabanı oluşturmuştur. Bu veriler neticesinde, katılımcıların dijital yetkinliklerinin hangilerinin eksik olduğu tespit edilmiş ve video temelli bir dijital yetkinlik eğitimi tasarlanmıştır. Eğitim sonunda telefon görüşmesi yoluyla elde edilen görüşler, dijital yetkinliklerinin gelişebileceğine dair genel bir kanıya sahip olan kadınların dijitalleşme hususunda önlerindeki en önemli sorunların “başkalarına bağımlı olma” ve “güvenlik”

olduğunu göstermiştir. Bir sosyal politika önerisi olarak, yaşlı nüfusa dijital dünyada yaşamlarını sürdürme anlamında verilecek her türlü desteğin ve bilgilendirmenin, yaşlı nüfusun dijital yetkinliğini ve teknoloji kullanımın açısından kendilerine olan güveni artıracadı ve onları salgın hastalık gibi acil durumlarda kendi yaşamlarını idame ettirecek beceri ve yeterliliğe sahip olmalarını sağlayacadı düşünölmektedir.

Anahtar kelimeler: Yaşlılık, Yařlanma, Toplumsal cinsiyet, Dijitalleşme, Sosyal izolasyon.